

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки

Факультет (інститут) географічний

Кафедра фізичної географії

СИЛАБУС
нормативного освітнього компонента
Геоекологічне обґрунтування просторового планування

підготовки магістра
(назва освітнього рівня)

спеціальності 106 Географія
(шифр і назва спеціальності)

освітньо-професійної програми Регіональний розвиток і просторове планування
(назва освітньо-професійної, освітньо-наукової / освітньо-творчої програм)

Силабус нормативного освітнього компонента “ГЕОЕКОЛОГІЧНЕ ОБҐРУНТУВАННЯ ПРОСТОРОВОГО ПЛАНУВАННЯ” підготовки магістра галузі знань 10 Природничі науки, спеціальності 106 Географія за освітньою програмою Регіональний розвиток і просторове планування.

Розробник: Петлін В. М., д.геогр.н., проф. кафедри фізичної географії

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми: __

угач С. О.

Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри фізичної географії

Протокол № 1 від 29 серпня 2024 р.

Завідувач кафедри:

Фесюк О. В.

ОПИС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА “ГЕОЕКОЛОГІЧНЕ ОБҐРУНТУВАННЯ ПРОСТОРОВОГО ПЛАНУВАННЯ”

Денна форма навчання

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, рівень вищої освіти	Характеристика освітнього компонента
Денна форма навчання	Галузь знань: 10 Природничі науки Спеціальність: 106 Географія Освітньо-професійна програма: Регіональний розвиток і просторове планування	Обов'язковий
Загальна кількість годин – 150 Кількість кредитів – 5		Рік підготовки – 2
		Семестр – 3
		Лекції – 26 год.
		Практичні – 24 год.
ІНДЗ: немає	Магістр	Самостійна робота – 90 год.
		Консультації – 10 год.
		Форма контролю: іспит
Мова навчання		Українська

Заочна форма навчання

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, рівень вищої освіти	Характеристика освітнього компонента
Денна форма навчання	Галузь знань: 10 Природничі науки Спеціальність: 106 Географія Освітньо-професійна програма: Регіональний розвиток і просторове планування	Обов'язковий
		Рік підготовки – 2
Семестр – 3		
Лекції – 8 год.		
Практичні – 8 год.		
Загальна кількість годин – 150 Кількість кредитів – 5		
ІНДЗ: немає	Магістр	Самостійна робота – 116 год.
		Консультації – 18 год.
		Форма контролю: іспит
Мова навчання		Українська

Інформація про викладача

Викладач: Петлін Валерій Миколайович, доктор географічних наук, професор

Контактна інформація викладача:

Телефон 096-453-8734

Електронна пошта: valerii.petlin@vnu.edu.ua

Адреса викладання курсу: вул. Банкова, 9, корпус С ВНУ імені Лесі Українки.

Кафедра – фізичної географії.

Факультет – географічний.

Анотація освітнього компонента

Сьогодні спостерігається чітка потреба оптимізації процесу взаємодії суспільства і природи, пошуку оптимальних траєкторій екоеволюції у сфері природокористування, оцінювання та аналізу геоекологічних особливостей територій, вибору прийнятної стратегії взаємодії людини із середовищем. Геоекологічне обґрунтування просторового планування полягає в оптимізації структурно-функціональної організації території, яка ґрунтується на результатах геоекологічного аналізу й оцінці природно-ресурсного потенціалу, визначення можливості використання з метою реалізації його екологічних, економічних та соціальних функцій.

Освітній компонент “Геоекологічне обґрунтування просторового планування” покликаний дати здобувачам уявлення про ландшафтові закономірності використання географічного простору, які пов’язані із практикою природокористування, загальними і конкретними питаннями облаштування територіальних систем діяльності та життя людини відповідно до різних рівнів пізнання у контексті нагальності вирішення природоохоронних та господарських завдань, оптимізації навколишнього та життєвого середовища.

Пререквізити

Освітні компоненти другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 106 Географія, що містять знання, уміння й навички, необхідні для опанування ОК “Геоекологічне обґрунтування просторового планування”: “Просторовий аналіз та ГІС”, “Оцінювання та управління ризиками природокористування”, “Просторове планування розвитку територіальних громад”.

Постреквізити

Освітній компонент є теоретико-методологічним і методичним базисом для проходження переддипломної практики й написання кваліфікаційної роботи.

Мета й завдання освітнього компонента

Мета освітнього компонента “Геоекологічне обґрунтування просторового планування” – сформулювати у здобувачів знання та вміння геоекологічного обґрунтування просторового планування як одного з важливих напрямів географічних досліджень, засвоїти методики ландшафтно-екологічного (геоекологічного) аналізу з урахуванням структурно-функціональної ландшафтно-організації території.

Основні завдання освітнього компонента “Геоекологічне обґрунтування просторового планування”:

- сформулювати положення про сутнісні риси геоекологічного обґрунтування просторового планування, що мають власний теоретико-методологічний базис, апарат та інструментарій;
- засвоїти провідні методики геоекологічного аналізування для здійснення

просторового планування;

- використовувати теоретико-методологічний та методичний апарат геоекологічного аналізу для оптимізації просторового планування територіальних систем.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні

знати:

- зміст поняття геоекологічне аналізування;
- іноземний досвід геоекологічного обґрунтування просторового планування;
- правові основи геоекологічного обґрунтування просторового планування;
- методики геоекологічного аналізування з метою просторового планування;

вміти:

- здійснювати інвентаризацію основних компонентів навколишнього середовища і землекористування;
- оцінювати основні компоненти навколишнього середовища;
- виявляти галузеві цілі для компонентів, що охороняються;
- визначати актуальні тенденції та виклики геоекологічного обґрунтування просторового планування.

Результати навчання (компетентності)

До кінця навчання студенти набудуть такі компетентності:

інтегральна компетентність:

- здатність розв'язувати складні задачі та прикладні проблеми, приймати відповідні аналітичні та управлінські рішення у сфері географії, природокористування міського та регіонального розвитку, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій за невизначених умов і вимог (ІК).

Загальні компетентності:

- здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел (ЗК 1);
- здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями (ЗК 2);
- здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми (ЗК 3);
- здатність приймати обґрунтовані рішення (ЗК 4);
- здатність працювати в команді (ЗК 5)

спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

- здатність до використання законів, теорій, концепцій і парадигм сучасної географії, історії розвитку географічних досліджень та ідей для дослідження природно- і суспільно-територіальних систем на різних рівнях просторової організації (СК 1);
- здатність до наукового аналізу сучасних проблем та особливостей взаємодії природи й суспільства із застосуванням принципів раціонального використання територіальних ресурсів, основ законодавства у сфері природокористування, міського та регіонального

- розвитку і планування територій для розроблення пропозицій з оптимізації (СК 2);
- здатність використовувати спеціальні географічні методи й підходи, геоінформаційні технології для розв’язання конкретних науково-прикладних проблем у сфері географії, природокористування, міського та регіонального розвитку (СК 3);
 - здатність розробляти та сприяти впровадженню регіональних програм сталого розвитку територій, здійснювати геопланування територій різного ієрархічного рівня (СК 4);
 - здатність здійснювати фахову оцінку програм, стратегій і планів розвитку територій, процесів глобалізації, регіоналізації та урбанізації у світі, проводити їхню геоекологічну й суспільно-географічну експертизу та моніторинг (СК 5)
 - здатність застосовувати у професійній діяльності теоретичні знання і практичні навички системного аналізу і синтезу, географічного моделювання та прогнозування (СК 6);
 - здатність застосовувати міждисциплінарні підходи при критичному осмисленні проблем природокористування, геопланування, міського та регіонального розвитку, рекреації та туризму, оцінювати можливі ризики, соціально-економічні та екологічні наслідки управлінських рішень у сфері природокористування, міського та регіонального розвитку (СК 7);
 - здатність планувати, проводити та публічно презентувати результати наукових досліджень, забезпечити зрозуміле донесення власних знань, висновків та аргументацій до фахівців і нефахівців (СК 8).

Програмні результати навчання

Результатом вивчення освітнього компонента “Геоекологічне обґрунтування просторового планування” є:

- застосовувати набуті теоретичні знання та практичні навички для дослідження природно- і суспільно-територіальних систем на різних рівнях просторової організації (ПР01);
- оцінювати результати власної роботи, демонструвати уміння працювати в команді (ПР02);
- вміти виявляти, ставити та розв’язувати науково-прикладні проблеми, здійснювати критичну оцінку прийнятих рішень (ПР05);
- застосовувати сучасні моделі та інформаційні технології для проведення досліджень і розробок у сфері географії, природокористування, міського та регіонального розвитку (ПР06);
- брати участь у розробленні програм та стратегій міського та регіонального розвитку, плануванні територій різного ієрархічного рівня (ПР07);
- здійснювати дослідження природно- і суспільно-географічних проявів розвитку геосистем у складних і непередбачуваних умовах,

прогнозувати їхній розвиток, аналізувати альтернативи, оцінювати ризики та ймовірні наслідки (ПР08);

- проводити фахову оцінку програм, стратегій і планів розвитку територій, здійснювати їхню геоecологічну і соціально-економічну експертизу та моніторинг (ПР09);
- застосовувати геоінформаційні технології, створювати та досліджувати моделі природно- і суспільно-географічних проявів розвитку геосистем, визначати можливості та межі їх застосування (ПР10);
- оцінювати можливі ризики, соціально-економічні та геоecологічні наслідки реалізації управлінських рішень у сфері природокористування, міського та регіонального розвитку, рекреації та туризму (ПР11);
- планувати й виконувати теоретичні та прикладні дослідження, робити обґрунтовані висновки, аналізувати та презентувати результати досліджень (ПР12).

Структура освітнього компонента для денної форми навчання

Тема	Кількість годин					Форма контролю/ Бали за шкалою ECTS
	Усього	У тому числі				
		Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	Консультації	
Змістовий модуль I. Концептуальні засади геоecологічного обґрунтування просторового планування						
Тема 1. Вступ. Об’єкт, предмет, завдання освітнього компонента.	6	1	–	5		ДС, СРС
Тема 2. Досвід втілення концептуальних засад геоecологічного обґрунтування просторового планування.	9,5	2	2	5	0,5	ДС, ДБ, ПРС, Т/3
Тема 3. Основні теорії та методології геоecологічного обґрунтування просторового планування.	9	2	2	5		ДС, ПРС/3
Тема 4. Наслідки взаємодії суспільства і природи в Україні: історія, тенденції, перспективи.	7	2	–	5		ДС, ДБ, СРС, Т
Тема 5. Наукові стратегії, підходи та принципи реалізації геоecологічного обґрунтування просторового планування.	9	2	2	5		ДС, ПРС, Т/3
Модульна контрольна робота № 1						Т/20
Змістовий модуль II. Рамкові умови геоecологічного обґрунтування просторового планування						
Тема 1. Система планування в Україні.	8	1	2	5		ДС, ПРС/3
Тема 2. Екологічне та природоохоронне законодавство.	8	1	2	5		ДС, ПРС/3
Тема 3. Нормативно-правова база України	9	1	2	5	1	ДС, ПРС/3

щодо геоecологічного обґрунтування просторового планування.						
Тема 4. Загальні положення та етапи геоecологічного обґрунтування просторового планування.	9	1	2	5	1	ДС, ПРС, СРС/3
Тема 5. Масштабно-ієрархічні рівні геоecологічного аналізування просторового планування.	10	2	2	5	1	ДС, ПРС, СРС/3
Тема 6. Функціональний зонінг території як один з механізмів імплементації просторового планування.	8,5	1	2	5	0,5	ДС, ДБ, СРС
Тема 7. Ландшафтна програма.	5,5		–	5	0,5	ДС, ДБ, СРС
Тема 8. Рамковий ландшафтний план (досвід Німеччини).	7,5		2	5	0,5	ДС, ПРС/3
Модульна контрольна робота № 2						Т/20
Змістовий модуль III. Зміст та особливості геоecологічного обґрунтування просторового планування						
Тема 1. Інвентаризація основних компонентів навколишнього середовища і землекористування	10	2	2	5	1	ДС, ПРС, СРС/3
Тема 2. Оцінювання основних компонентів навколишнього середовища.	10	2	2	5	1	ДС, ПРС, СРС/3
Тема 3. Аналіз конфліктів природокористування.	8	2		5	1	ДС, ПРС, СРС/3
Тема 4. Галузеві цілі для компонентів, що охороняються.	8	2		5	1	ДС, РК, СРС
Тема 5. Інтегральна концепція цілей і заходів, рекомендації щодо оптимізації територіальних систем.	8	2		5	1	ДС, РК, СРС, Т
Модульна контрольна робота № 3						Т/20
Самостійна робота						4
Всього	150	26	24	90	10	100

*Форма контролю: ДС – дискусія, ДБ – дебати, Т – тести, РЗ/К – розв’язування задач / кейсів, СРС – самостійна робота студента, ПРС – практична робота студента, МКР / КР – модульна контрольна робота/ контрольна робота.

Структура освітнього компонента для заочної форми навчання

Тема	Кількість годин					Форма контролю/ Бали за шкалою ECTS
	Усього	У тому числі				
		Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	Консультації	
Змістовий модуль I. Концептуальні засади геоecологічного обґрунтування просторового планування						
Тема 1. Вступ. Об'єкт, предмет, завдання освітнього компонента.	7,5	0,5	–	6	1	ДС, СРС
Тема 2. Досвід втілення концептуальних засад геоecологічного обґрунтування просторового планування.	8	0,5	0,5	6	1	ДС, ДБ, СРС, Т
Тема 3. Основні теорії та методології геоecологічного обґрунтування просторового планування.	8	0,5	0,5	6	1	ДС, ПРС/9
Тема 4. Наслідки взаємодії суспільства і природи в Україні: історія, тенденції, перспективи.	8	0,5	0,5	6	1	ДС, ДБ, СРС, Т
Тема 5. Наукові стратегії, підходи та принципи реалізації геоecологічного обґрунтування просторового планування.	8	0,5	0,5	6	1	ДС, СРС, Т
Змістовий модуль II. Рамкові умови геоecологічного обґрунтування просторового планування						
Тема 1. Система планування в Україні.	9	0,5	0,5	7	1	ДС, ПРС/9
Тема 2. Екологічне та природоохоронне законодавство.	9	0,5	0,5	7	1	ДС, СРС
Тема 3. Нормативно-правова база України щодо геоecологічного обґрунтування просторового планування.	9	0,5	0,5	7	1	ДС, СРС
Тема 4. Загальні положення та етапи геоecологічного обґрунтування просторового планування.	9	0,5	0,5	7	1	ДС, СРС
Тема 5. Масштабно-ієрархічні рівні геоecологічного аналізування просторового планування.	9	0,5	0,5	7	1	ДС, СРС
Тема 6. Функціональний зонінг території як один з механізмів імплементації просторового планування.	9	0,5	0,5	7	1	ДС, ДБ, СРС
Тема 7. Ландшафтна програма.	9	0,5	0,5	7	1	ДС, ДБ, СРС
Тема 8. Рамковий ландшафтний план (досвід Німеччини).	8		-	7	1	ДС, СРС
Модульна контрольна робота № 1						Т/30

Змістовий модуль III. Зміст та особливості геоecологічного обґрунтування просторового планування						
Тема 1. Інвентаризація основних компонентів навколишнього середовища і землекористування	8	0,5	0,5	6	1	ДС, ПРС, СРС/9
Тема 2. Оцінювання основних компонентів навколишнього середовища.	8	0,5	0,5	6	1	ДС, ПРС, СРС/9
Тема 3. Аналіз конфліктів природокористування.	8	0,5	0,5	6	1	ДС, СРС
Тема 4. Галузеві цілі для компонентів, що охороняються.	7,5		0,5	6	1	ДС, РК, СРС
Тема 5. Інтегральна концепція цілей і заходів, рекомендації щодо оптимізації територіальних систем.	8	0,5	0,5	6	1	ДС, РК, СРС, Т
Модульна контрольна робота № 2						Т/30
Самостійна робота						4
Всього	150	8	8	116	18	100

*Форма контролю: ДС – дискусія, ДБ – дебати, Т – тести, РЗ/К – розв’язування задач / кейсів, СРС – самостійна робота студента, ПРС – практична робота студента, МКР / КР – модульна контрольна робота/ контрольна робота.

Завдання для самостійного опрацювання

Завдання: кожному студенту необхідно написати реферат за обраною темою. Обов’язковими структурними компонентами реферату є: титульна сторінка, план (зміст), вступ, основна частина, висновки, список використаних джерел. Рекомендований загальний обсяг реферату – 20 с.

Теми для написання рефератів:

1. Ландшафт, екосистема і навколишнє середовище як об’єкти планування: загальні риси і принципові відмінності.
2. Зарубіжний досвід геоecологічно обґрунтування просторового планування.
3. Геоecологічне обґрунтування просторового планування природоохоронних територій.
4. Геоecологічне обґрунтування просторового планування територіальних систем, зруйнованих внаслідок російської агресії.
5. Теоретичні основи дослідження природних територіальних систем.
6. Концептуальні засади прогнозування в територіальних системах.
7. Національні системи ландшафтного планування.
8. Нормативні методики визначення конфігурації водоохоронних зон.
9. Оцінка еколого-геохімічного стану ландшафту під час процедури ландшафтного планування.
10. Теорія обмежень щодо природних територіальних систем
11. Геоecологічна концепція в інтерпретації природних територіальних систем.
12. Ноосферна концепція.

13. Структурні елементи екологічного каркасу міста: загальна характеристика.
14. Відкритті програмні продукти та он-лайн сервіси для опрацювання даних геотеледетекції.
15. Нормативно-правові аспекти геоекологічного моніторингу в Україні.
16. Значення геоекологічного обґрунтування просторового планування для розвитку туризму і рекреації.
17. Методики визначення антропогенної змінності/трансформації ландшафтів.
18. Теорія оптимізації природних територіальних систем.
19. Організаційна основа територіальних утворень.
20. Теоретичні основи управління і керування в природних територіальних системах.

Вимоги до оформлення реферату

Титульний аркуш повинен містити:

- назву Міністерства, якому підпорядкований навчальний заклад (Міністерство освіти і науки України);
- найменування вищого навчального закладу й кафедри, де виконано роботу (Волинський національний університет імені Лесі Українки, кафедра фізичної географії);
- назву роботи (Реферат на тему „...”);
- відомості про автора роботи:

Виконав:
студент групи _____
прізвище, ініціали студента;
- відомості про екзаменатора роботи:

Перевірив:
науковий ступінь, учене звання
прізвище, ініціали викладача;
- місто й рік.

Зміст подають на початку роботи. Він містить найменування та номери початкових сторінок вступу, усіх розділів, підрозділів і пунктів, висновків, списку використаних джерел, додатків. Кожен розділ повинен містити підрозділи (як мінімум – 2). Номер підрозділу складається з номера розділу та порядкового номера підрозділу. Пункти виділяють у разі потреби.

Вступ розкриває сутність і стан наукової проблеми (завдання), її значущість, підстави й вихідні дані для розроблення теми, обґрунтування необхідності проведення дослідження. Обсяг вступу не повинен перевищувати 2–3 сторінки. Загальну характеристику роботи у вступі подають у такій послідовності: актуальність теми, мета й завдання дослідження, об’єкт і предмет дослідження, матеріали й методи дослідження, структура роботи.

Основна частина роботи складається з розділів (обов'язково), підрозділів (обов'язково), пунктів та підпунктів (за потреби). У першому розділі окреслюють основні етапи розвитку наукової думки за визначеною науковою темою. Наступні розділи повинні розкривати суть предмета дослідження. Кожен розділ починають із нової сторінки. Викладений текст повинен мати бібліографічні посилання на джерела інформації.

Висновки повинні містити чіткий виклад найбільш важливих результатів дослідження з пропозиціями щодо подальшого вивчення цієї теми. Структурувати висновки можна за допомогою нумерації чи маркування основних положень.

Список використаних джерел потрібно розміщувати в алфавітному порядку прізвищ першого автора або заголовків. Список використаних джерел повинен складати не менше 10 найменувань.

Основні технічні вимоги до тексту реферату:

- друкують на аркушах білого паперу формату А4;
- шрифт: Times New Roman;
- розмір шрифту: 14 (12 – у таблицях);
- міжрядковий інтервал: 1,5 (1,0 – у таблицях);
- поля: ліве – 30 мм, верхнє, нижнє – 20 мм, праве – 10 мм;
- абзацний відступ: 1,25 мм.

Усі сторінки реферату (починаючи з титульної) уключають до загальної нумерації сторінок. На титульній сторінці й на сторінці зі змістом номер сторінки не ставлять. На наступних сторінках номер проставляють у правому верхньому куті сторінки без крапки в кінці.

Методи та форми навчання

Словесні методи: лекція, пояснення, розповідь, бесіда: відбувається з використанням традиційних засобів навчання у поєднанні з засобами ІКТ.

Наочні методи: мультимедійні презентації.

Практичні методи: розв'язування задач з професійно-орієнтованим змістом.

Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації: дискусії і диспути, створення ситуації пізнавальної новизни та зацікавленості.

Методи контролю: індивідуальне та фронтальне опитування, дискусія, модульний контроль за допомогою тестування, залік.

Методи самоконтролю: самостійний пошук помилок, уміння самостійно критично оцінювати свої знання, визначати пріоритетні напрямки власного навчального процесу, самоаналіз.

Форми роботи: індивідуальна, групова, фронтальна.

Форми організації навчання: лекційні заняття, практичні заняття, самостійна робота студентів, контрольні заходи.

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Політика викладача щодо студента

Для одержання високого рейтингу необхідно виконувати такі умови:

- не пропускати навчальні заняття, не спізнюватися на них та не займатися сторонніми справами на заняттях;
- чітко й вчасно виконувати навчальні завдання та завдання для самостійної роботи;
- виключати мобільний телефон під час занять і під час контролю знань;
- брати участь у контрольних заходах (поточний, модульний, підсумковий та контроль самостійної роботи).

За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі (змішана форма навчання) за погодженням із деканатом та керівником курсу.

Політика щодо академічної доброчесності

Вивчаючи цей освітній компонент, Ви погодились виконувати положення принципів академічної доброчесності:

- виконувати усі поточні завдання та підсумковий контроль самостійно без допомоги сторонніх осіб;
- списування під час контрольних заходів (в т. ч. із використанням мобільних пристроїв) заборонено;
- надавати для оцінювання лише результати власної роботи;
- не вдаватися до кроків, що можуть нечесно покращити Ваші результати чи погіршити/покращити результати інших студентів;
- не публікувати відповіді на питання, що використовуються в рамках курсу для оцінювання знань студентів.

Вимоги до академічної доброчесності визначаються “Положенням про систему запобігання та виявлення академічного плагіату в науковій та навчальній діяльності здобувачів вищої освіти, докторантів, науково-педагогічних і наукових працівників Волинського національного університету імені Лесі Українки”, що розміщується на сайті університету за посиланням:

<https://vnu.edu.ua/sites/default/files/2024-03/%D0%9F%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B6%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F%20%D0%BF%D1%80%D0%BE%20%D1%81%D0%B8%D1%81%D1%82%D0%B5%D0%BC%D1%83%20%D0%B7%D0%B0%D0%BF%D0%BE%D0%B1%D1%96%D0%B3%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F%20%D1%82%D0%B0%20%D0%B2%D0%B8%D1%8F%D0%B2%D0%BB%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F%20%D0%B0%D0%BA%D0%B0%D0%B4%D0%B5%D0%BC%D1%96%D1%87%D0%BD%D0%BE%D0%B3%D0%BE%20%D0%BF%D0%BB%D0%B0%D0%B3%D1%96%D0%B0%D1%82%D1%83-%D1%81%D1%82%D0%B8%D1%81%D0%BD%D1%83%D1%82%D0%BE.pdf>

Політика щодо дедлайнів та перескладання

Строки здачі практичних робіт, самостійної роботи афішує викладач на перших аудиторних заняття або прописує на інтернет-платформі освітнього компоненту. Перескладання завдань поточного контролю та модульного контролю при вивченні освітнього компонента “Геоєкологічне обґрунтування просторового планування” узгоджується з політикою закладу вищої освіти, деканату.

Неформальна освіта при викладанні ОК

Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті здійснюється відповідно до «Положення про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у Волинському національному університеті імені Лесі Українки» (https://ed.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/08/2022_Визнання_резул_татів_ВНУ_ім._Л.У._ред.pdf).

Сертифікати участі у майстер-класах (семінарах, курсах тощо) на тематику, яка відповідає темам курсу, є достатньою підставою для зарахування відповідних тем.

У межах навчального року Університет може визнати результати навчання, набуті в неформальній та/або інформальній освіті, в обсязі не більше як 10 % загального обсягу кредитів, передбачених ОП. На магістерському рівні – не більше ніж 5 кредитів.

ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ

Оцінювання знань студентів з освітнього компонента здійснюється на основі результатів поточного контролю й модульного контролю знань.

Результати поточного контролю: оцінки за виконання і захист студентом практичних робіт, оцінка за виконання самостійної роботи.

Оцінювання практичних робіт кожного змістового модуля здійснюється за 3-бальною шкалою (1 бал – низький рівень; 2 – середній рівень; 3 бали – високий рівень). *Оцінювання практичних робіт* здобувачів заочної форми навчання здійснюється за 9-бальною шкалою.

Максимальна оцінка з виконання самостійної роботи складає 4 балів з яких 1 бал – оцінка за дотримання вимог до оформлення роботи; 2 бали – змістове наповнення роботи; 1 бал – за вчасну здачу роботи.

Результати модульного контролю:

- оцінка за виконання контрольної роботи (тести) змістового модуля 1;
- оцінка за виконання контрольної роботи (тести) змістового модуля 2;
- оцінка за виконання контрольної роботи (тести) змістового модуля 3.

Контрольна робота (тести) кожного змістового модуля оцінюється в 20 балів; для здобувачів заочної форми навчання – 30 балів.

Підсумкова оцінка складається з поточної модульної оцінки (максимум – 36 балів), контрольної модульної оцінки (максимум – 60 балів), самостійна робота (максимум 4). Якщо у підсумку виконання всіх видів навчальної роботи студент набирає не менше 75 балів, то вона може бути

зарахована як підсумкова оцінка з навчальної дисципліни. У протилежному випадку, або за бажанням підвищити рейтинг, студент складає іспит. При цьому бали, набрані за результатами модульних контрольних робіт, анулюються. Екзаменаційна оцінка визначається в балах (від 0 до 60) за результатами виконання екзаменаційних завдань.

Форма контролю – іспит. В білеті 5 контрольних питань (відповідно до нижче поданого переліку питань), кожне з яких оцінюється у 12 балів (1–3 бали – початковий рівень компетенції, 4–6 балів – середній рівень компетенції, 7–9 – достатній, 10–12 – високий рівень компетенції). За результатами підсумкового контролю від загальної суми балів, набраної студентом протягом семестру, віднімаються результати модульної контрольної роботи і додаються бали, набрані на екзамені.

Поточний і модульний контроль знань здобувачів денної форми навчання

Поточний контроль (мах = 40 балів)												Модульний контроль (мах = 60 балів)				Загальна сума балів
Практичні роботи										С.Р.		Контрольні роботи				
36 балів												4	МКР 1	МКР 2	МКР 3	
ЗМ 1			ЗМ 2					ЗМ 3								
Т 1	Т 2	Т 3	Т 4	Т 5	Т 6	Т 7	Т 8	Т 9	Т 10	Т 11	Т 12					
3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	20	20	20	100	

Т – тема, МКР – модульна контрольна робота, С.Р. – самостійна робота

Поточний і модульний контроль знань здобувачів заочної форми навчання

Поточний контроль (мах = 40 балів)					Модульний контроль (мах = 60 балів)		Загальна сума балів
Практичні роботи				С.Р.	Контрольні роботи		
36 балів				4	МКР 1	МКР 2	
ЗМ 1	ЗМ 2		ЗМ 3		30	30	
T1	T 2		T 3				T 4
9	9		9				9
							100

Т – тема, МКР – модульна контрольна робота, С.Р. – самостійна робота

Переведення підсумкової семестрової оцінки, вираженої в балах, у оцінки за національною шкалою здійснюється відповідно до таблиці, уміщеної нижче.

Шкала оцінювання

Навчальні досягнення студента з освітнього компонента оцінюються за 100 бальною шкалою. Переведення балів внутрішньої 100-бальної шкали в

національну шкалу здійснюється наступним чином:

Оцінка в балах за всі види навчальної діяльності	Оцінка для екзамену
90 – 100	Відмінно
82 – 89	Дуже добре
75 – 81	Добре
67 – 74	Задовільно
60 – 66	Достатньо
1 – 59	Незадовільно

Перелік питань до іспиту

1. Розкрити роль геоекологічного аналізу у просторовому плануванні.
2. Геоекосистема як теоретичний об'єкт вивчення геоекології.
3. Методичні основи геоекологічного дослідження.
4. Окреслити зарубіжний досвід геоекологічного обґрунтування просторового планування.
5. Окреслити національний досвід імплементації геоекологічного аналізу у просторовому плануванні.
6. Провідні завдання регіонального ландшафтного планування та зумовлені ними напрями ландшафтно-планувальної діяльності.
7. Нормативно-правові засади геоекологічного обґрунтування просторового планування.
8. Ландшафт як об'єкт планування.
9. Функціональний зонінг територій як один із механізмів імплементації геоекологічного аналізу у просторовому плануванні.
10. Окреслити методики оцінювання змінності/трансформації ландшафту.
11. Ієрархічні рівні геоекологічного аналізу у просторовому плануванні.
12. Геоекологічне обґрунтування просторового планування природоохоронних територій.
13. Геоекологічне обґрунтування просторового планування міських територіальних систем.
14. Етапи геоекологічного обґрунтування просторового планування.
15. Зміст ландшафтної програми.
16. Рамковий ландшафтний план.
17. Роль геоекологічного обґрунтування просторового планування у відбудові післявоєнної України.
18. Антропогенна трансформація ландшафтів (порівняльно-географічний аналіз двох адміністративних областей України).
19. Інвентаризація основних компонентів навколишнього середовища і землекористування.
20. Аналіз конфліктів природокористування.
21. Позиційно-динамічна ландшафтна структура території: теоретико-методологічні аспекти дослідження.

22. Ландшафтно-гідрологічний аналіз території як інструмент вивчення басейнової ландшафтно-територіальної структури у контексті просторового планування.
23. Специфіка вивчення біоцентрично-мережевої ландшафтно-територіальної структури та екологічного каркасу території.
24. Ландшафтно-геохімічна структура: сутність, система таксономічних одиниць та практичні аспекти дослідження з метою просторового планування.
25. Транспортно-селитебний ландшафтно-планувальний каркас території.
26. Ландшафтно-планувальна структура селитебних елементів (на прикладі планувально-селитебного вузла міста)
27. Геоекоекологічне обґрунтування просторового планування (локальний рівень).
28. Малюнок і текстура територіальних систем.
29. Вертикальна і горизонтальна структура територіальних утворень.
30. Інваріантність як визначальний стабілізуючий чинник територіальних утворень.
31. Системна концепція в організації природних територіальних систем.
32. Зміст понять ландшафтно-екологія і екологія ландшафту.
33. Системна концепція в теорії організації територіальних систем.
34. Стійкість в антропогенно-модифікованих і антропогенних територіальних системах.
35. Загальна суть простору-часу у територіальних системах.
36. Еволюція територіальних утворень.
37. Аналіз і оцінювання природних умов під час проектування схеми генерального плану міста.
38. Кількісні і якісні методи геоекоекологічного обґрунтування просторового планування.
39. Сутність антропогенного і антропогенно-модифікованого ландшафту.
40. Природно-господарські територіальні системи.
41. Види ландшафтно-екологічного прогнозу.
42. Ландшафтно-екологічні експертизи господарських проєктів.
43. Оцінювання урболандшафтів для різних господарських цілей.
44. Оптимізація антропогенно-експлуатованих ландшафтів.
45. Інтегральне природокористування та стандарти якості навколишнього середовища.
46. Геоекоекологічні принципи просторового планування.
47. Особливості взаємодії природно-технічних систем різного функціонального призначення.
48. Геоекоекологічне обґрунтування системи природоохоронних заходів.
49. Види антропогенно-техногенного впливу на ландшафт.
50. Основні джерела геоекоекологічних даних.

МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

1. Петлін В. М. Геоекологічне обґрунтування просторового планування: силабус нормативної навчальної дисципліни (рівня вищої освіти магістр (2023), галузі знань 10 Природничі науки, спеціальності 106 Географія, освітньо-професійної програми Регіональний розвиток і просторове планування, 2 рік навчання, 3 семестр, д.ф.н.), Луцьк [б.в.], 2024. 17 с.
2. Петлін В. М., Міщенко О. В. Прикладне ландшафтознавство : підручник. Луцьк : Вежа-Друк, 2021. 328 с.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА ТА ІНТЕРНЕТ-РЕСУРСИ

Основна:

1. Гавриленко О. П. Геоекологічне обґрунтування проектів природокористування: підручник для студ. вищ. навч. закл. Київ : Київський університет, 2008. 304с.
2. Круглов І. Трансдисциплінарна геоекологія: монографія. Львів : ЛНУ ім І. Франка, 2020. 292 с.
3. Ландшафтне планування в Україні. Методичні настанови / Під редакцією Л. Г. Руденка. Київ: Реферат, 2014. 144с.
4. Мальчикова Д.С. Теоретико-методологічні і методичні засади геопланування сільської місцевості на регіональному рівні: монографія. Херсон: Грін Д.С., 2014. 362 с
5. Панченко Т.Ф. Ландшафтно-рекреаційне планування природно-заповідних територій. Монографія. Логос, Київ. 2015. 176 с.
6. Петлін В. М. Набір теоретичних положень сучасного ландшафтознавства. Ландшафтознавство. № 1 (1). Вінниця: ВДПУ імені Михайла Коцюбинського, 2021. С. 14–24.
7. Петлін В. М. Організація та організованість природних територіальних систем : монографія. Луцьк : Вид. центр ВНУ ім. Лесі Українки, 2020. 1036 с.
8. Петлін В. М. Програмованість природи : монографія. Луцьк : Вид. центр ВНУ ім. Лесі Українки, 2021. 476 с.
9. Петлін В. М., Міщенко О. В. Прикладне ландшафтознавство : підручник. Луцьк : Вежа-Друк, 2021. 328 с.
10. Петлін В. М. Внутрішня симетрія та асиметрія залежностей в організованості природних територіальних систем. Луцьк : Вид. центр ВНУ ім. Лесі Українки, 2022. 619 с.
11. Петлін В. М. Емерджентність: монографія. Луцьк: Вежа-Друк, 2023. 460 с.
12. Петлін В. М. Інваріантність та інваріанти природних територіальних систем. Луцьк: Вежа-Друк, 2024. 436 с.
13. Удовиченко В. В. Регіональне ландшафтне планування: теорія, методологія, практика. Київ: Прінт-Сервіс, 2017. 617 с.

14. Царик Л. П. Еколого-географічний аналіз та оцінювання території: теорія та практика (на матеріалах Тернопільської області). Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2006. 256 с.
15. Шищенко, П. Г., Гавриленко, О. П. Прикладна геоекологія: підручник. Київ: ПВТП “LAT&K”, 2020. 440 с.
16. Шульга Г.М. Містобудівні основи просторового планування гірських рекреаційних територій (на прикладі Українських Карпат). Дис.... докт.арх., 18.00.04. Київ. 2018. 412 с.

Додаткова:

1. Григоренко А., Григоренко Л. Охорона навколишнього природного середовища. Законодавство, методики, рекомендації: практ. посіб. Київ: Центр учбової літератури, 2017. 287 с.
2. Екологічне право України: навч. посіб. / [Н. С. Гавриш та ін.]; за ред. проф. І. І. Каракаша, д-ра юрид. наук Т. Є. Харитонової, канд. юрид. наук А. І. Черемнової; Нац. ун-т „Одес. юрид. акад.”. 1-е вид. Одеса: Гельветика, 2018. 383 с.
3. Клименко С. М., Дуброва О. С. Обґрунтування господарських рішень та оцінка ризиків: навч. метод. посіб. для сам. вивч. дисц. Київ: КНЕУ, 2006. 188 с.
4. Національні системи оцінювання ризиків і загроз: кращі світові практики, нові можливості для України: аналіт. доп. / [Резнікова О. О., Войтовський К. Є. Лепіхов А. В.]; за заг. ред. О. О. Резнікової. Київ: НІСД, 2020. 84 с.
5. Петлін В. М., Фесюк В. О., Карпюк З. К. Регіональна екомережа Волинської області. Український географічний журнал. 2021. № 2. С. 31–41.
6. Природноресурсове право України: навч. посіб. / за ред. Каракаша І. І. та Харитонової Т. Є. Вид. 2-ге, доповн. і переробл. Одеса, Видавничий дім „Гельветика”, 2018. 566 с.
7. Системи екологічного управління: сучасні тенденції та міжнародні стандарти: посібник / С. В. Берзіна, В. М. Берзін, В. М. Вакараш та ін. Київ: Ін-т екол. управління та збалансованого природокористування, 2017. 134 с.
8. Сталій розвиток: захист навколишнього середовища. Енергоощадність. Збалансоване природокористування: колективна монографія / за наук. ред. М. С. Мальованого. Львів ТзОВ „ЗУКЦ”, 2020. 674 с.
9. Шищенко П.Г., Гавриленко О.П. Конструктивно-географічні основи раціонального природокористування: підручник. Київ: ДП “Прінт Сервіс”, 2015. 395 с.
10. Шищенко П.Г., Гавриленко О.П. Основи екології: підручник. Київ: ДП “Прінт Сервіс”, 2015. 517 с.
11. Yatsenko V. Tourist-recreational potential of the affected of metropolises of Ukraine zone. Space and Form. Szczecin. 2021. Vol. 45. P. 213–222.

Інтернет-ресурси, законодавчі акти та нормативні документи

1. ДБН Б.2.2-12:2019 Планування та забудова територій (остаточна редакція). Мінрегіонбуд, Київ. 2019. 176 с.
2. Закон України про оцінку впливу на довкілля. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2059-19#Text>
3. Закон України «Про генеральну схему планування території України» (07.02.2002). Голос України, Київ. 2002. № 61. С. 5.
4. Закон України про стратегічну екологічну оцінку. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2354-19#Text>
5. Земельний кодекс України (25.10.2001). Відомості Верховної Ради України. Київ. 2002. №3-4. 27 с.
6. Кодекс цивільного захисту України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5403-17#Text>
7. Містобудування. Довідник проектувальника. Укрархбудінформ, Київ. 2006. 192 с.
8. Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>
9. Національний план дій з охорони навколишнього природного середовища на період до 2025 року. URL: <https://www.kmu.gov.ua/npas/pro-zatverdzhennya-nacionalnogo-planu-dij-z-ohoroni-navkolishnogo-prirodnogo-seredovishcha-na-period-do-2025-roku-i210421-443>
10. Офіційний сайт Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України. URL: <https://mepr.gov.ua/>
11. Стратегія сталого розвитку України до 2030 року. URL: <https://www.undp.org/uk/ukraine/publications/>